पपात भूमौ जानुभ्यां दशनाभ्यां तुतोद च । मदं सुस्राव रोषाच्च घर्मापाये यथा घनः ।
कृष्णस्तु तेन नागेन क्रीडित्वा शिशुलीलया । निधनाय मतिञ्चक्रे कंसदिष्टेन चेतसा ।
स तस्य प्रमुखे पादं कृत्वा कुम्भादनन्तरं । दोर्भ्यां विषाणमुत्पाट्य तेनैव प्राहरत्तदा ।
स तेन वज्रकल्पेन स्वेन दन्तेन कुञ्जरः । हन्यमानः शकृन्मूत्रं मुमोचार्त्तो ररास ह । ४९५
कृष्णजर्ज्जरिताङ्गस्य कुञ्जरस्यार्त्तचेतसः । कटाभ्यामति सुस्राव वेगवद्भूरि शोणितं ।
लाङ्गूलञ्चास्य वेगेन निश्चकर्ष हलायुधः । शैलपृष्ठार्द्धसंलीनं वैनतेय इवोरगं ।
तेनैव गजदन्तेन कृष्णो हत्वा तु कुञ्जरं । जघानैकप्रहारेण गजारोहणमुल्बणं ।
सोर्त्तनादं महत् कृत्वा विदन्तो दन्तिनाम्बरः । पपात समहामात्रो वज्रभिन्न इवाचलः ।
ततस्तौ तु गजाङ्गानि प्रगृह्य रणकर्कशौ । गजस्य पादरक्षांस्च जघ्नतुः पुरुषर्षभौ । ४९०
तांश्च हत्वा विविशतुर्मध्यं रङ्गस्य तावुभौ । नासत्यावश्विनौ स्वर्गादवतीर्णाविवेच्छया ।
वृष्ण्यन्धकाश्च भोजाश्च ददृशुर्व्वनमालिनौ । क्ष्वेडितोत्क्रुष्टनादेन बाहोरास्फोटितेन च ।
सिंहनादैश्च तालैश्च हर्षयामासतुर्ज्जनं । तौ दृष्ट्वा भोजराजस्तु विषसाद वृथामतिः ।
पौराणामनुरागञ्च हर्षञ्चालक्ष्य भारत । तं हत्वा पुण्डरीकाक्षो नदन्तं दन्तिनाम्बरं ।
अवतीर्णोऽर्णवाकारं समाजं सह पूर्व्वजः । ४९५

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे विष्णुपर्व्वणि कुवलयापीडवधे षडशीतोऽध्यायः ॥ ८६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ प्रविशन्तन्तु वेगेन मारुतावल्गिताम्बरं । पूर्व्वजं पुरतः कृत्वा कृष्णं कमललोचनं ।
गजदन्तकृतोल्लेखं सुभुजं देवकीसुतं । लीलाकृताङ्गदं वीरं मदेन रुधिरेण च ।
वल्गमानं यथा सिंहं व्यूहमानं यथा घनं । बाहुशब्दप्रहरिणं चालयन्तं वसुन्धरां ।
श्रौग्रसेनिः समालोक्य दन्तिदन्तोद्यतायुधं । कृष्णं भृशायस्तमुखः सरोषं समुदैक्षत ।
भुजासक्तेन शुशुभे गजदन्तेन केशवः । चन्द्रार्द्धबिम्बसंसक्तो यथैकशिखरो गिरिः । ४९०
वल्गमाने तु गोविन्दे स क्षुब्धो रङ्गसागरः । जनौघप्रतिनादेन पूर्य्यमाण इवाबभौ ।
ततः क्रोधातिताम्राक्षः कंसः परमकोपनः । चाणूरमादिशद्युद्धे कृष्णस्य सुमहाबलं ।
अभ्रमल्लञ्च निर्द्धूतं मुष्टिकञ्च महाबलं । बलदेवाय सक्रोधो दिदेशाद्रिचयोपमं ।
कंसेनापि समाज्ञप्तश्चाणूरः पूर्व्वमेव तु । योद्धव्यं सह कृष्णेन त्वया यत्नवतेति वै ।
स रोषेण तु चाणूरः कषायीकृतलोचनः । अभ्यवर्त्तत युद्धार्थमपां पूर्णो यथा घनः । ४९५
अवघुष्टे समाजे तु निःशब्दस्तिमिते जने । यादवास्तत्र सहिता इदं वचनमब्रुवन् ।
बाहुयुद्धमिदं रङ्गे सप्राश्निकमकातरं । क्रियाबलसमाज्ञातमशस्त्रं निर्म्मितं पुरा ।
अद्भिश्चापि श्रमो नित्यं विनेयः कालदर्शिभिः । करीषेण च मल्लस्य सततं सत्क्रिया स्मृता ।
स्थितो भूमिगतश्चैव यो यथामार्गतः स्थितः । नियुध्यतश्च पर्य्यायः प्राश्निकैः समुदाहृतः ।
बालो वा यदि वा मध्यः कृशो वा स्थविरोऽपि वा । बलस्थो वा स्थितो रङ्गे ज्ञेयः कक्षान्तरेण वै । ५००